

ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ УКРАЇНИ



**ДЕРЖАВНИЙ
ГЕРБ
УКРАЇНИ**



**ДЕРЖАВНИЙ
ПРАПОР
УКРАЇНИ**

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Музика Михайла Вербицького

Слова Павла Чубинського

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Наталія Богданець-Білоskalенко,
Юлія Шумейко, Людмила Клименко

«Українська мова. Буквар»
навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 6-х частинах)
Частина 1

Схвалено для використання в освітньому процесі

Київ
Видавництво «Грамота»
2023

Схвалено для використання в освітньому процесі
[рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 6 грудня 2022 року (протокол № 6); рішення експертної комісії з проведення
антидискримінаційної експертизи від 5 січня 2023 року (протокол № 1)], № 2.0006–2023
у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.

Умовні позначення:



— послухай;



— творче завдання;



— напиши;



— робота в парі та в групі;



— намалюй;



— поміркуй;



— для тих, хто вміє читати.

Богданець-Білокаленко Н. І.

Українська мова. Буквар : У 6-х частинах : Частина перша :
навч. посібн. для 1 кл. закл. загальн. середн. освіти / Наталія
Богданець-Білокаленко, Юлія Шумейко, Людмила Клименко.
— Київ : Грамота, 2023. — 24 с. : іл.

ISBN 978-966-

ISBN 978-966- (частина перша)

Навчальний посібник «Українська мова. Буквар» (у 6-х частинах) розроблений відповідно до Державного стандарту початкової освіти та програми колективу авторів під керівництвом О. Я. Савченко. Видання спрямоване на реалізацію компетентнісного підходу в освітньому процесі молодших школярів. Навчальний зміст посібника забезпечує реалізацію завдань та формування предметних і ключових компетентностей.

Для учнів, учителів, методистів і батьків.

УДК

ISBN 978- (частина перша)

© Богданець-Білокаленко Н. І., Шумейко Ю. М.,
Клименко Л. В., 2023
© Видавництво «Грамота», 2023

Дорогі діти!

Перед вами новий навчальний посібник «Українська мова. Буквар». Гортаючи його сторінки, ви поринете в цікавий і безмежний світ читання. Спочатку вивчатимете букви алфавіту, потім навчитеся поєднувати їх у склади, слова та речення, а далі читати вірші, казки й оповідання.

Посібник складається із шести частин. У кожній із них на вас чекають різноманітні цікаві завдання. Виконуючи їх, ви складатимете розповіді за кольоровими сюжетними малюнками; слухатимете вірші; шукатимете зображення букв, які можна побачити в природі; створюватимете їх із пластиліну, паличок чи паперу. А ще навчитеся писати спочатку елементи букв, а потім склади, слова та речення.

У навчальному посібнику ми пропонуємо вам розв'язувати кросворди й анаграми, вивчати скоромовки та уривки з віршів.

Сподіваємося, що посібник стане хорошим помічником у навчанні, а допоможуть вам у цьому вчителі, батьки та близькі люди.

Навчайтеся і читайте із задоволенням! Успіхів вам!

Авторки

ДОБРОГО РАНКУ, ШКОЛО!

- ?? 1. Розглянь малюнок. Куди йдуть діти? Який у них настрій?



2. Розкажи, які слова можна використати для привітання з однокласниками й однокласницями. Як ти вітаєшся з учителем і вчителькою?

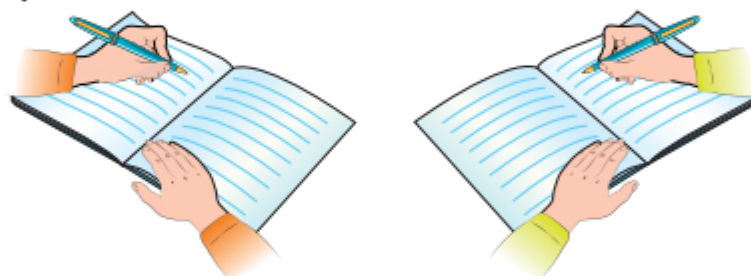




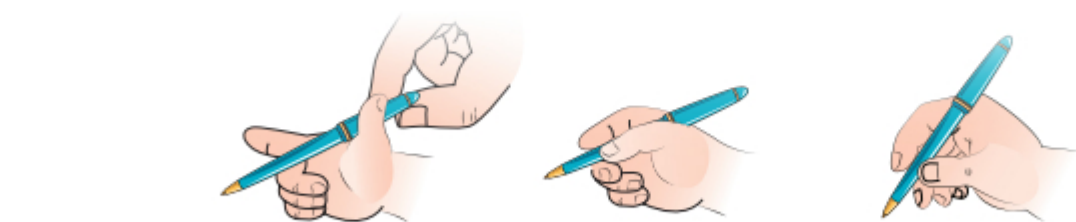
3. Познач «V», хто з дітей сидить за партою правильно. Поясни свою відповідь.



4. Розглянь малюнок. Чому зошит на парті розташований по-різному? Якою рукою ти пишеш чи малюєш? Обведи те положення зошита, яке буде для тебе правильним.



5. Візьми ручку так, як показано на малюнку. Наведи лінії.



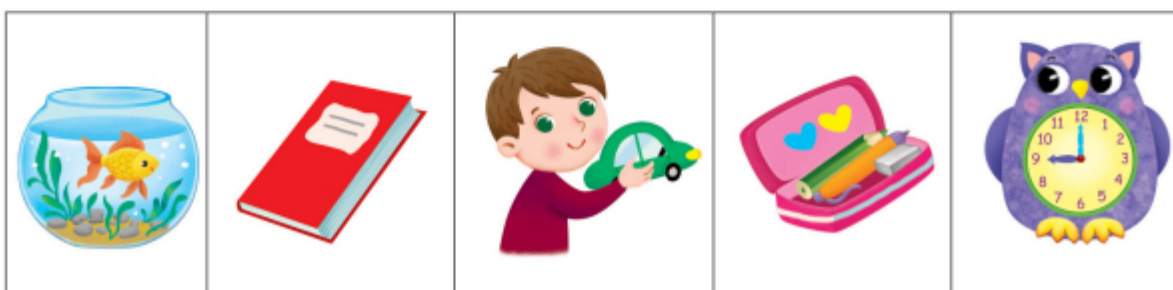
Хто? Що?



1. Розглянь малюнок. Розкажи, де відбуваються події.



- Назви слова, які відповідають на питання **що?** Які із цих предметів є в тебе вдома?
- Назви слова, які відповідають на питання **хто?** Як можна назвати дітей, яких ти бачиш у класі?
- Обведи олівцем *зеленого кольору* об'єкт, який знаходиться праворуч від дошки; олівцем *червоного кольору* — той, що розташований ліворуч від акваріума.
- Знайди зображені об'єкти на малюнку. Поясни, чим вони відрізняються. Обведи «зайвий» об'єкт у рядку.





АБВ

2. Назви, хто зображений ліворуч, хто зображений праворуч. Придумай дітям імена. Розмалюй ті об'єкти, які вони повинні взяти до школи.



3. Обведи зображення школяра, який знаходиться посередині. Розкажи, чим він відрізняється від інших школярів.



4. Наведи верхню рядкову лінію олівцем синього кольору, а нижню рядкову лінію — олівцем жовтого кольору.



5. Домалюй зображення об'єкта, якого не вистачає на малюнках. З'єднай стрілкою кожний об'єкт із відповідним запитанням.

ХТО?

ЩО?



Що робить? Що роблять?

- ?? 1. Розкажи, де відбуваються події на малюнку. Як можна назвати зображених людей одним словом? Що робить кожний член родини? Яким об'єктом ти б хотів / хотіла доповнити малюнок?



- ✍ 2. Розглянь малюнок. З'єднай стрілками, хто чим любить займатися. Розкажи, які захоплення мають члени твоєї родини.

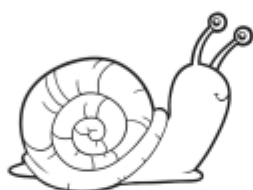




?? 3. Розкажи, що роблять зображені об'єкти. **Кого** можна домалювати до кожного з них?



?? 4. Розкажи, як рухаються зображені на малюнку тварини. Розмалюй найповільнішу тварину.



5. Наведи верхню рядкову лінію олівцем зеленого кольору, а нижню рядкову лінію — олівцем червоного кольору.



● Постав крапки посередині рядка за зразком.



● Установи порядок розташування фігур у рядку. Продовж до кінця рядка.



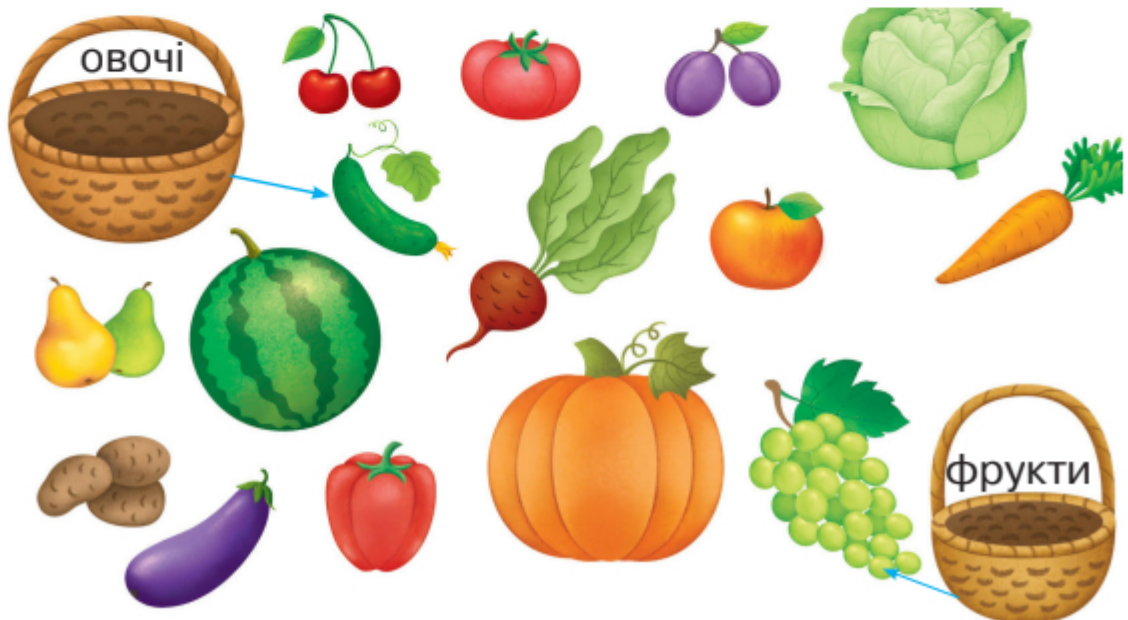
Який? Яка? Яке? Які?

1. Розкажи, що відбувається на малюнку. Добери слова, які відповідають на подані питання.


який? яка? яке? які?




2. Розмісти овочі та фрукти в кошики. Проведи стрілки за зразком.

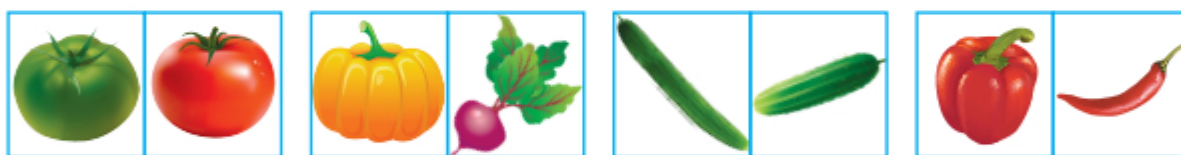




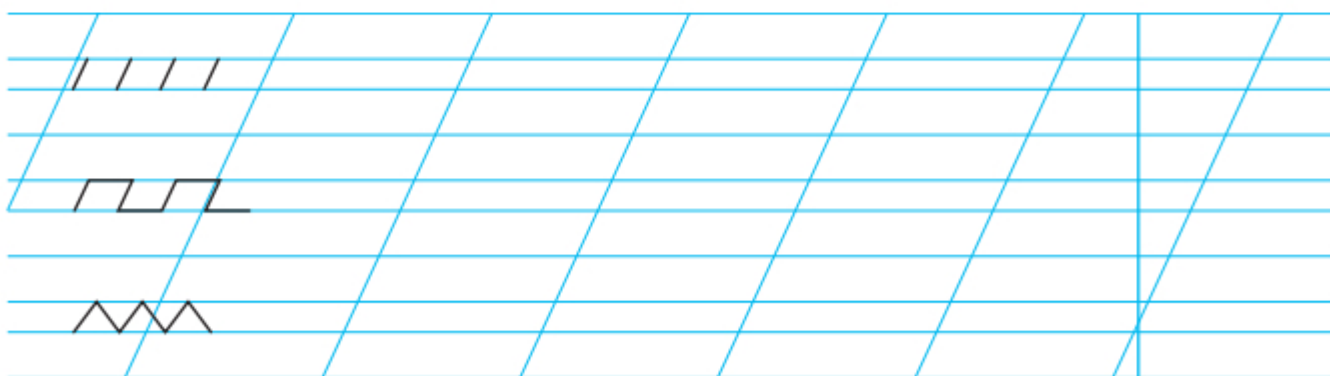
 **3.** Назви, що об'єднує зображення кожного рядка. Намалюй у порожньому квадраті об'єкт із подібною ознакою.



 **4.** Поясни, чим відрізняються об'єкти кожної пари.



 **5.** Напиши за зразком.



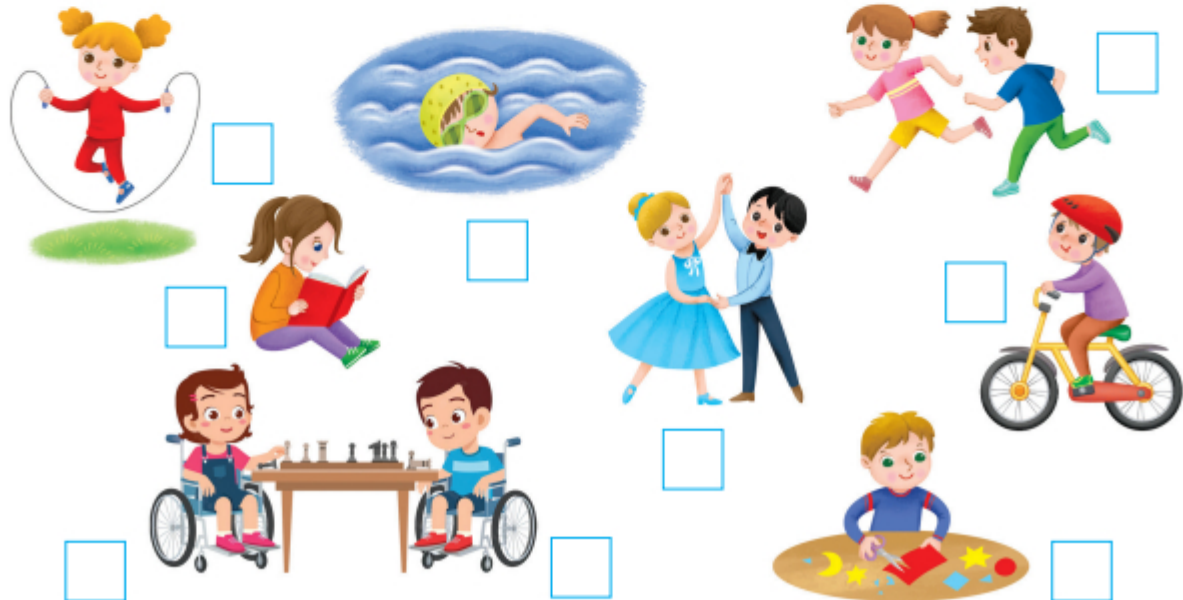


Речення

1. Розкажи, що роблять діти. Придумай їм імена. Поясни, чому важливо займатися спортом.



2. Познач «V», що ти любиш найбільше робити у вільний час. Склади речення за малюнками.



Розділові знаки в кінці речень

1. Розкажи, що відбувається на малюнку. Склади речення з різними знаками в кінці: . ? !




2. Обведи об'єкти, які можуть знадобитися під час відпочинку на природі. Поясни свій вибір.



3. Познач малюнок, на якому діти поведуть себе правильно «V». Склади поради для дітей на іншому малюнку.





 4. Склади речення за малюнками та схемами.



└ _____ .



└ _____ ?




└ _____ !



5. Напиши за зразком.

└		┌				
└		┌				




 3. Склади речення до світлин за поданими схемами.



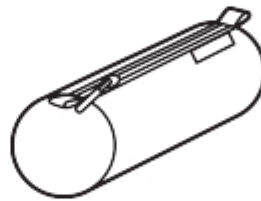
_____.

_____.

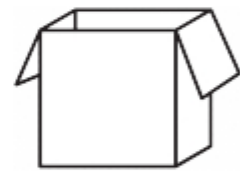
 4. Домалюй об'єкти на малюнках, використовуючи подані слова.



біля



у



перед




за




над



 5. Напиши за зразком.

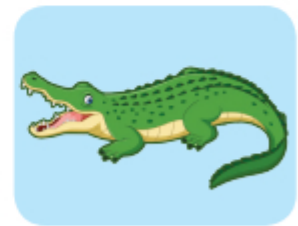
									
									

Поділ слів на склади

-  1. Розкажи, де відбуваються події на малюнку. Що ти бачиш? Кого ти бачиш? Склади речення за змістом малюнка. Добери слова до поданих схем.



2. Розфарбуй кружечок біля односкладових слів *олівцем червоного кольору*; двоскладових — *олівцем синього кольору*; трискладових — *олівцем зеленого кольору*.





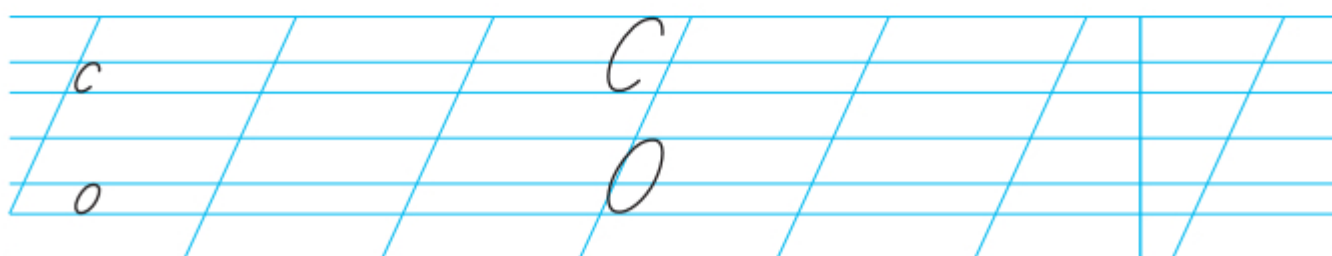
 3. З'єднай лініями малюнки та схеми до слів.



4. Розфарбуй «зайві» малюнки в кожному рядку відповідно до кількості складів у словах. Наведи контури найвищої тварини в рядку.




5. Напиши за зразком.






Наголос

 1. Склади розповідь за малюнками.



 2. Добери схеми до малюнків, звертаючи увагу на наголос.



́
□ □ □



́
□ □



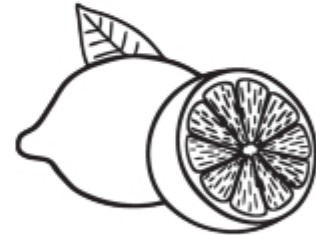
́
□ □ □



3. Поділи слова на склади. Постав наголос.



4. Розфарбуй об'єкти з наголошеним першим складом.



5. Напиши за зразком.

/									
g									



Мовні й немовні звуки. Голосні та приголосні звуки

- ???** 1. Розкажи, де відбуваються події на малюнку. Звуки яких об'єктів можна почути? Склади речення до малюнка. Назви́ трискладові слова.



-  2. З'єднай лініями малюнки та схеми слів.



[- ́ | = • -] [• - | - ́ | - • -] [= • | - ́ -] [- • | - ́ | - •]

-  3. Напиши за зразком.





Тверді та м'які приголосні

1. Розкажи, що відбувається на малюнку. Назви слова, які розпочинаються твердим приголосним звуком. Добери слова до поданих схем.

[- • -]

[= • | - •]

[- • | - • | - • -]



2. Розкажи, що об'єднує зображені рослини. Доповни звукові схеми. Зафарбуй малюнки.



[] [] []

[] [] []

[] [] []



Навчальне видання

БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО Наталія Іванівна,
ШУМЕЙКО Юлія Миколаївна,
КЛИМЕНКО Людмила Василівна

Українська мова

Буквар

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

(У 6-х частинах)

ЧАСТИНА ПЕРША

Схвалено для використання в освітньому процесі

Посібник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей».

В оформленні посібника використано матеріали з інтернет-видань,
що знаходяться у вільному доступі.

Художниця Ю. Мітченко

Редакторка Н. Забаштанська
Художнє оформлення та макет Н. Антоненко
Технічне редагування Л. Ткаченко
Комп'ютерна верстка С. Груніної
Коректорки С. Бабич, І. Барвінок

Формат 84 × 108/16
Гарнітура Прагматика С. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.
Ум. фарбовідб. . Тираж прим.
Зам. №



